

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/98/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8409201060
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8409201060.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Simkovej v právnej veci žalobcov: 1/ V. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. č. XXE, T. F., právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Tomášovou, advokátkou Advokátskej kancelárie v Považskej Bystrici, Železničná 90/12 a 2/ O. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. J.O. XX/X, W., P., T. F., proti žalovaným: 1/ A. O., nar. XX. XX.XXXX, bytom G., R. č. XXXX/X, právne zastúpenému JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom Advokátskej kancelárie v Kežmarku, Hradné námestie 29, 2/ F. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., J. XXXX/X, 3/ Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., J. XXXX/X, 4/ RNDr. S. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX a 5/ O. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX, v konaní o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 3C/46/2009-545 zo dňa 15.01.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa vo výroku I., ktorým súd návrh zamietol.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II. o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1.stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. Návrh zamietol. Ďalším výrokom II. žalobcovi uložil povinnosť uhradiť v prospech žalovaného v 1. rade trovy konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 246,80 Eur, všetko na účet JUDr. Pavla Zavackého, advokáta Advokátskej kancelárie v Kežmarku, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 37 ods.1 a § 38 ods.1 Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania ust. § 142 ods.1 O.s.p.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní, po zhodnotení dôkazov jednotlivo, po zhodnotení výpovedí, listinných dôkazných prostriedkov, návrh ako celok vo všetkých jeho troch častiach zamietol. Bol toho názoru, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno vo vzťahu k prvému titulu, teda že nebohý porúčiteľ bol v čase podpisovania darovacej zmluvy nespôsobilý na právne úkony a rovnako neunesli dôkazné bremeno vo vzťahu k druhému titulu, teda že v čase podpisu darovacej zmluvy bol na nebohého porúčiteľa vyvíjaný nátlak. Takéto konanie vo vzťahu k nebohému porúčiteľovi nebolo preukázané ani pred pracovníkmi notárskeho úradu a rovnako túto skutočnosť nezdokumentovala ani svedkyňa vo svojom čestnom prehlásení, resp. vo svojej výpovedi. Navyiac žalovaní a právny zástupca žalovaného v 1. rade spochybnili dôveryhodnosť svedkyne a jej výpovede, rovnako ako aj obsahu čestného prehlásenia.

Pokiaľ ide o neplatnosť zmluvy, súd prvého stupňa posudzoval túto neplatnosť z hľadiska dvoch titulov, a to z hľadiska či bol nebohý porúčiteľ spôsobilý na podpísanie takéhoto úkonu a zároveň z dôvodov, že zmluva je neplatná, keďže bola podpísaná pod nátlakom, teda nie slobodne.

Procesný súd zamietol návrh na vyslovenie neplatnosti zmluvy z dôvodov spôsobilosti na právne úkony, keďže na posúdenie spôsobilosti na právne úkony je potrebné znalecké dokazovanie, súd pribral do konania znalkyňu, ktorá však nemohla vykonať znalecké dokazovanie, keďže nie je k dispozícii kompletná dokumentácia.

Súd prvého stupňa zamietol návrh aj v časti určenia, že zmluva je neplatná z dôvodu, že nebola urobená slobodne a vážne v súlade s ust. § 37 ods. 1 Obč. zákonníka. Žalobca však nepreukázal v priebehu konania, žeby nebohý porúčiteľ bol robil zmluvu pod nátlakom, teda bez vážnosti a slobodného rozhodnutia. Z výpovede svedkyne súd zistil, že niekedy v r. 1999 v nemocnici jej mali hovoriť spolupacienti na izbe, že tam bol notár a pracovníčky notárstva, ktoré mali kričať na nebohého porúčiteľa a z toho dôvodu že mal byť úkon neplatný. V tejto súvislosti súd prvého stupňa pripomenul, že darovacia zmluva nebola robená v r. 1999, ale až v r. 2001 a nie pred notárom JUDr. Dugasom, ale podpis na zmluve bol podpísaný Notárskym úradom JUDr. Čabru, pričom nebolo preukázané, žeby zmluva nebola robená slobodne.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a podľa výsledku v konaní priznal právo na náhradu trov konania právnomu zástupcovi žalovaného v 1. rade. Trovy konania pozostávajú z celkovej sumy spolu s DPH vo výške 246,80 Eur, pričom boli priznané v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. za prípravu a prevzatie - 60,07 Eur, za zastúpenie na pojednávaní dňa 6. 12. 2013 - 60,07 Eur, ďalej za zastúpenie na pojednávaní 15. 01. 2014 - 61,87 Eur, spolu 182,01 Eur + 2 režijné paušály vo výške 7,81 Eur za r. 2013, 1 režijný paušál vo výške 8,04 Eur + 20 % DPH.

Súd prvého stupňa sa vyporiadal aj s opakovanou námietkou zaujatosti, pričom konštatoval, že o nezaujatosti procesného sudcu už bolo rozhodnuté krajským súdom a krajský súd nevyhlásil procesného sudcu z konania.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca v 1.rade a to prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, ale aj sám. Odvolanie podal proti všetkým výrokom. Má za to, že súd prvého stupňa dôsledne nevyhodnotil vykonané dôkazy a najmä listiny, ktoré podľa žalobcu objektívne preukazujú dôvodnosť podanej žaloby a zároveň tiež aj zaujatosť súdu v tom smere, že súd dôkazy, ktoré boli v prospech žalobcu vyhodnotil v jeho neprospech a následne žalobu zamietol. Žalobca zásadne popiera tvrdenie žalovaného v 1.rade a z prevedeného dokazovania a listín je zrejmé, že žalovaný v 1.rade súdu uvádzal vedome nepravdy a zamlčoval skutočný stav veci. Žalovaný v 1.rade zabezpečil cez svoje kontakty v nemocnici, že zo zdravotnej dokumentácie boli vyňaté dôkazy o zdravotnom stave nebohého otca žalobcu. Podľa žalobcu v 1.rade, aj s poukazom na jeho písomné odvolanie súd prvého stupňa nedostatočne vyhodnotil dôkaznú situáciu a rozhodol z toho dôvodu nezákonne. Preto sa žalobca v 1.rade domáha, aby odvolací súd opätovne preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa a následne s poukazom na ust. § 205 ods. 1, 2 písm. d/, f/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného v 1.rade nahradiť trovy konania a právneho zastúpenia žalobcu v 1.rade.

Prílohou odvolania podaného právnomu zástupkyňou žalobcu v 1.rade je i odvolanie žalobcu v 1.rade, ktoré vyhotovil sám. Uviedol, že v rozsudku je to isté čo bolo v rozsudku predchádzajúcom. Súd nebral do úvahy dokazovanie predložené žalobcami čestnými prehláseniami žalobcov, ani manželkou V. O., ktorá je českou štátnou občiankou a zúčastnila sa na všetkých pojednávaniach, lebo je doprovod žalobcu v 1.rade, lebo je chorý a prestarý človek. Obaja potvrdzujú, že účel likvidácia - znehodnotenie úmyselne ich doličných dokumentov pre súdne pojednávanie samotným sudcom a ďalších dôkazov, ktoré sú pre súd nedostatočné. Právny zástupca žalovaného v 1.rade dokazoval, že otca žalobcu v 1.rade, keď bol žalovaným v 1.rade schovaný vo Z., v nejakom reštauračnom zariadení, teraz to pozmenil, najprv udával, že bol otec umiestnený v Dome sociálnej služby vo Z., teraz zase, že nejaké ženy boli tam v tom reštauračnom nejakom zariadení a on vraj hovoril, že aký je otec čiperný človek a veselý. Otec bol celý život veselý a priateľský človek. Žalobcovia, ale aj dospelá dcéra žalobkyne v 2.rade Radana Nemčoková a žalobca ako prvorodený syn sú dostatočnými svedkami na základe čestných prehlásení, ktoré sú pravdivé, lebo sa zúčastnili rôznych priamych situácií dôležitých pre súd. Právny

zástupca žalovaného v 1.rade vôbec nebral v úvahu súrodencov a dcéru žalobkyne v 2.rade a ich ako svedkov. Sudca prvého stupňa sa mal úmyselne dať ovplyvniť na pojednávaní dňa 15.01.2014 právnym zástupcom žalovaného v 1.rade, ktorý navrhol po 5 rokoch žalobu zrušiť. Zároveň na pojednávaní dňa 06.12.2013 a 15.01.2014 dovolil oskalpovať žalobcu v 1.rade o 250,- Eur. Podporil ho ako originálneho zlodeja 2/3 dôchodku žalobcu v 1.rade, ktorý má dôchodok vo výške 404,- Eur. Žalovaný v 1.rade sa po celý život prebýjal všade a vždy len korupciou, lebo sa súrodencom chválil a vystatoval aký je on expert. Vyjadril obavu, že pre úhradu trov konania právnemu zástupcovi žalovaného príde exekučne o pozemky, ktoré odkúpil v roku 1998 od svojho nebohého otca. Súdu prvého stupňa vôbec nezáleží na tom, aby obom žalobcom pomohol od žalovaného v 1.rade získať peniaze z dedičstva. Poukázal na zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.03.2013, zároveň na článok 46 ods.1 Ústavy SR a Listiny základných práv a slobôd, článok 36 ods.1 a Dohovor o ľudských právach a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článok 6, ods.1. Namietal nesprávnu aplikáciu ust. § 122 ods.1 a § 125 O.s.p. s tým, že podľa ich vedomia a svedomia sa nemohli dostaviť na pojednávanie vo februári 2012, kedy bol vydaný rozsudok. Súd si do ňo úmyselne napísal čo mu vyhovovalo v celom rozsahu v neprospech žalobcov. Vôbec nebral do úvahy doličné dôkazové doklady. Teraz 15.01. znova zneužil neprítomnosť žalobcov a spísal si do svojho rozsudku čo mu vyhovovalo. Manželka žalobcu v 1.rade je priamy svedok pojednávania za celých 5 rokov. Už od 15.01. šiesty rok ako účastníčka pojednávania a celkového jeho spôsobu chovania na týchto pojednávaniach. Ona sa zúčastnila napísania čestného prehlásenia korunnej svedkyne V. Z. v jej byte, u nej v kuchyni, kde si dovezli so sebou písací stroj na aute z T. republiky. V. Z. sama povedala, že sú to už dlhé roky, že sa musí ona rozpomátať na rôzne situácie, ktorých bolo veľa. Prvé čestné prehlásenie 2,5 stránkové napísal žalobca v 1.rade, kde mu pani Z. diktovala do stroja a manželka žalobcu v 1.rade bola svedkom. O nejaký čas sa jej telefonicky pýtal, či už bola na matričnom úrade overiť svoj podpis. Povedala len toľko, že ju zaviezli na matričný úrad do G. a to syn žalobcu v 1.rade V. O. i s manželkou S. O., ktorí za ňu zaplatili poplatok za overenie 3,- Eur. Povedala do telefónu, aby došli k nej znova na jej byt do G., aby doplnili čestné prehlásenie, pretože si po odchode spomenula na rôzne situácie, ktoré boli dôležité doplniť do tohto jej krátkeho čestného prehlásenia. Preto matričnú uzáveru odblombovali a pripevnili ju na predĺženú 4,5 stránku čestného jej prehlásenia. Neurobili žiadny trestný čin. Na matričnom úrade v G. nebolo overenie jej listiny, ale len overenie korunnej svedkyne V. Z.. Prepadom doma samosudcom a žalovaným v 4.rade žalovaným v 1.rade, jeho manželkou kde vodičom mal byť advokát žalovaného v 1.rade korunnej svedkyne V. Z., malo ísť o úmyselný prepád, kde celá organizovaná gestapácka grupa ihneď podrobila beštiálnemu krížovému výsluchu svedkyňu ako keby bola niekoho zavraždila. V telefóne so žalobcom v 1.rade strašne úpenlivo a srdcervúco plakala ako budú na ňu žalobca v 1.rade pripravil. Svedkyňa bola úplne v pomykove a úplne deprimovaná z krížového výsluchu. Dátumy a roky si úplne poplietla a rozšírené čestné prehlásenie si vôbec nemohla obhájiť. Keď povedala, že druhé predložené čestné prehlásenie má doma, tak organizovaná grupa v tomto ich počte ako boli došli na jej byt, do auta nasadol sudca a keď došli na byt, tak sudca siahol po rozšírenom čestnom prehlásení. Nakoniec korunná svedkyňa povedala do telefónu, že ak by mala prežiť takýto gestapácky a násilnícky krížový výsluch na Okresnom súde v Kežmarku u sudcu, že sa radšej zabije. Žalobca v 1.rade s manželkou sú priami svedkovia napísania čestného prehlásenia v byte korunnej svedkyne V. Z., pričom manželka žalobcu v 1.rade v tejto veci môže byť použitá ako svedok. V tejto súvislosti citoval žalobca kto je blízkou osobou podľa § 16 zákona č. 40/1964 Zb., teda Občianskeho zákonníka.

Žalobca v 1.rade zároveň namietal, že predsedníčka Okresného súdu Kežmarok nemohla vymeniť konajúceho sudcu, pretože ona je voči žalobcom a svedkom žaloby predpojatá, pretože ona sama veci pojednávala už v roku 2003, 12.03. ohľadom zrušenia právneho úkonu - darovacej zmluvy a kúpnopredajnej zmluvy. Žalovaný v 1.rade toho času podpísal advokáta žalobcu v 1.rade a ten bez príkazu žalobcu v 1.rade mal stiahnuť celú žalobu.

Žalovaný zároveň predložil k odvolaniu prílohy, ide o dôkazy, ktoré predložil už niekoľkokrát v priebehu konania.

K odvolaniu žalobcu v 1.rade sa vyjadril žalovaný v 1.rade. Uviedol, že súd prvého stupňa vykonal všetky navrhnuté dôkazy, tieto riadne vyhodnotil a na základe nich rozhodol. Odvolanie žalobcu v 1.rade považuje žalovaný v 1.rade za účelové a žiadnym konkrétnym dôvodom nepodložené. Žalobca aj v odvolaní zotrváva na ničím nepodložených tvrdeniach (vyňatie dôkazov zo zdravotnej dokumentácie), ktoré sú viac ako zavádzajúce. Preto navrhol rozsudok potvrdiť v celom rozsahu a priznať mu trovy

odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu v sume 61,87 Eur a režijný paušál 8,04 Eur, teda spolu 83,89 Eur.

Žalobca v odvolacom konaní vzniesol námietku zaujatosti proti sudkyniam senátu 5Co Krajského súdu v Prešove. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 3Nc 5/2015-804 zo dňa 21.04.2015 rozhodol tak, že sudkyne senátu 5Co nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodnutia veci. Ide o vec Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/98/2014.

Odvolací súd sa v prvom rade vyporiadal s námietkou zaujatosti vo vzťahu k sudcovi JUDr. V. G.. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom konajúceho sudcu, že ide o opakovanú námietku zaujatosti, pričom o tom, že sudca nie je zaujatý bolo rozhodnuté uznesením č.k. 5NcC/15/2011-266 dňa 03.11.2011. Žalobca namieta skutočne stále tie isté skutočnosti.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 10.09.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Z obsahu spisu i z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca účastníkov konania pán V. O. previedol darovacou zmluvou spísanou pred notárom dňa 13. 12. 2001 nehnuteľnosť vedenú v k.ú. G. na LV č. XXXX, a to byt č. X na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX, postaveného na parcele č. 2491, vrátane podielu 4122/243564 v spoločných častiach a zariadeniach a spoluvlastnícky podiel na pozemku parcele č. 2491 - zastavané plochy o výmere 399 m², na ktorom je obytný dom postavený v podiele 4122/243546 na žalovaného v 1.rade A. O..

Predmetné nehnuteľnosti boli následne prevedené od žalovaného v 1. rade kúpou na F. W. a Z. W.. Nehnuteľnosti boli neskôr prevedené na žalovaných v 4. rade a v 5. rade. Aj v tejto časti sa žalobcovia dožadovali vyslovenia, že zmluvy sú neplatné.

Z dôvodu neplatnosti zmlúv ako je popísané vyššie nakoniec žalobcovia žiadali, aby bolo určené, že nehnuteľnosť, tak ako je vyššie špecifikovaná, patrí do dedičstva po neb. V. O., ktorý zomrel XX. M. XXXX, naposledy bytom Z. X, G..

Žalobcovia v 1. rade a v 2. rade v počiatkovej fáze konania, teda až do dňa keď sa vec vrátila z krajského súdu na ďalšie jednanie, trvali na tom, že zmluva zo dňa 13.12.2001 je neplatná, keďže podľa ich názoru ich právny predchodca - otec v poslednej fáze života, a teda aj v čase, keď bola podpísaná darovacia zmluva, trpel vážnou nemocou, bral lieky, ktoré spôsobili jeho utlmenie, resp. ktoré spôsobili to, že bol nespôsobilý na vykonanie právneho úkonu pod vplyvom práve týchto liekov. V priebehu konania v počiatkovej štádiu trvali na tom, že zdravotný stav ich nebohého otca bol natoľko vážny, že bez liekov jeho existencia nebola možná, a teda tieto lieky boli takého charakteru, že ho utlmovali tak, že mohla byť znížená jeho pozornosť a jeho schopnosť konať - uzatvárať právne úkony. V priebehu konania v počiatkovej fáze, ako to už je zrejmé z predchádzajúceho rozsudku, bol do konania pribratý znalec z odboru psychiatrie - MUDr. S. M., psychiatrička zo Z. H., úlohou ktorej bolo zistiť, či nebohý poručiteľ bol v čase podpisu predmetnej darovacej zmluvy spôsobilý na právne úkony.

Možno prisvedčiť súdu prvého stupňa, že žalobcovia v priebehu konania nezabezpečili zdravotnú dokumentáciu nebohého poručiteľa, táto sa stratila, resp. nebola k dispozícii kompletná zdravotná dokumentácia.

Z obsahu spisu vyplýva, že zdravotnú dokumentáciu sa snažil skompletizovať aj konajúci súd. Žiadal archív nemocnice, interné oddelenie i chirurgické oddelenie nemocnice. Súdu sa čiastočne podarilo zabezpečiť dokumentáciu, ktorá však nebola kompletná.

Znalkyňa z odboru psychiatrie, ktorá bola v konaní ustanovená vrátila spis s tým, že nie je možné vyhotoviť znalecký posudok so záverom ktorého by bolo posúdenie spôsobilosti, resp. nespôsobilosti na právne úkony u nebohého poručiteľa pána V. O.. Znalkyňa uviedla, že na vyhotovenie takéhoto znaleckého posudku potrebuje viac materiálov, resp. kompletnú zdravotnú dokumentáciu.

Súd prvého stupňa čo do otázky spôsobilosti, či nespôsobilosti nebohého poručiteľa V. O. na právne úkony si pripojil vyšetrovací spis ČVS: OUJP-417/2002, v rámci ktorého sa rôzni nezainteresovaní ľudia, ktorí poznali nebohého poručiteľa, vyjadrujú k tomu ako vnímali nebohého pred smrťou, či bol v takom stave, že mohol rozpoznať zmysel svojho konania, resp. či by bolo prípadne možné jeho konanie posudzovať ako konanie pod vplyvom nejakej ťažkej depresie alebo pod vplyvom liekov. Súd prvého stupňa konštatoval, že z vykonaných výsluchov dotknutých svedkov, ktorí boli vypočutí v rámci trestného konania, má súd za preukázané, že nebohý poručiteľ bol aj pred smrťou zorientovaný, komunikatívny, veselý a veľmi príjemný spoločník, že teda nebolo na ňom laicky badať to, že je tak vážne chorý alebo žeby nevedel vyjadriť svoj názor alebo žeby bol ovplyvnený utlmujúcimi liekmi.

Právna zástupkyňa žalobcu v 1. rade na pojednávaní dňa 29. 10. 2013 rozšírila žalobu, a to z toho dôvodu, že darovacia zmluva je neplatná nielen z dôvodu, že nebohý poručiteľ nebol spôsobilý prejaviť náležite svoju vôľu, ale aj preto, že právny úkon ako taký nebol vykonaný slobodne, keďže žalobca v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade tvrdia, že ich nebohý otec bol nútený žalovaným v 1. rade, aby takýto úkon vykonal, teda aby takúto darovaciu zmluvu podpísal.

Zároveň z obsahu spisu vyplýva tak ako to konštatoval súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia, že právna zástupkyňa navrhla vykonať niektoré dôkazy, ktoré však znegoval žalobca, keďže povedal, že nesúhlasí s vyžiadaním podkladov tak ako to žiada právna zástupkyňa, pretože to sú len „taľafatky a že je to zbytočné“.

Súd prvého stupňa vo veci vypočul svedkyňu V. Z., ktorú navrhol vypočuť žalobca v 1. rade. Táto uviedla, že sa pamätá na otca žalobcu v 1. rade, ktorý zomrel v M. XXXX. Niekedy v rokoch 1997 alebo 1998 ochorel. Ona mu často robila nákupy, prevážovala mu nohu, zabezpečovala mu lieky a poskytovala mu susedskú výpomoc. Počula hádku medzi žalovaným v 1. rade a jeho nebohým otcom. Malo ísť o pozemky, majetky a podobne. Nebohý poručiteľ sa jej mal údajne zveriť s tým, že žalovaný v 1. rade sa s ním háda preto, lebo chce darovať všetok svoj majetok svojmu synovi V., t.j. žalobcovi v 1. rade. Popísala vo svojej výpovedi historiku z roku 1999, keď mala ísť do nemocnice na chirurgiu, kde jej ľudia - pacienti, ktorí ležali s nebohým poručiteľom vyslovili akési zdesenie, že malo tu dôjsť k nejakému nátlaku na nebohého poručiteľa a to synom, teda žalovaným v 1. rade a pracovníčkami notárstva. Keď prišla neskôr do nemocnice, nebohý poručiteľ už tam nebol a bol niekde odvezený do domova dôchodcov. Všetko sa to malo odhrať v auguste, resp. v septembri 1999. V priebehu výsluchu svedkyne súd zistil, že neexistuje len jedno čestné prehlásenie, ale existujú dve čestné prehlásenia. Následne svedkyňa priniesla z domu, po prerušení pojednávania dve čestné prehlásenia, pričom sama bola prekvapená, že si nevšimla, že existuje aj druhé čestné prehlásenie. Uviedla, že písal ho na písacom stroji žalobca v 1. rade, ona mu to údajne diktovala. Druhé čestné prehlásenie si neosvojila ako vlastné, vyjadrila sa v tom zmysle, že podnet na spísanie čestného prehlásenia vyšiel od žalobcu v 1. rade, ktorý ju oslovoval telefonicky, resp. pri osobnej návšteve.

Podľa ust. § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, pokiaľ ten kto ho urobil nemá spôsobilosť na právne úkony.

Ust. § 205 ods. 2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., ktorý namieta žalobca v 1. rade vo svojom odvolaní, teda nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa kritérií uvedených v ust. § 132 až § 135 O.s.p., teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska.

Žalobca v 1. rade vo svojom odvolaní namieta aj nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Toto je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu právnych predpisov sa považuje použitie iného právneho predpisu než aký sa správne mal použiť alebo síce aplikácia správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

Vo veci odvolací súd nezistil, že by rozsudok súdu prvého stupňa vychádzal z nesprávneho skutkového a právneho záveru, preto odvolanie žalobcu v 1. rade nie je dôvodné.

Z ustálenej judikatúry (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.09.2010 sp.zn. 3 MCdo 6/2010) vyplýva, že okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané, ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Účastník, ktorý neoznačí dôkazné prostriedky a tým nepreukáže pravdivosti tvrdení neunesenie dôkazné bremeno a musí znášať možné nepriaznivé dôsledky nesplnenia dôkazných povinností.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Dôkazná povinnosť účastníkov v sporovom konaní (§ 120 ods.1 veta prvá O.s.p.), t.j. označiť dôkazy pre svoje tvrdenia znamená, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia.

Žalobcovia tvrdili, že právny predchodca účastníkov konania previedol darovacou zmluvou spísanou pred notárom dňa 13. 12. 2001 nehnuteľnosť vedenú v k.ú. G. na LV č. XXXX, a to byt č. X na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX, postaveného na parcele č. 2491, vrátane podielu 4122/243564 v spoločných častiach a zariadeniach a parcelu č. 2491 na žalovaného v 1.rade naplatne.

Súd prvého stupňa sa preto správne zaoberal v zmysle ust. § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka otázkou, či právny úkon bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, teda či je platný alebo neplatný. Zároveň sa v zmysle ust. § 38 ods.1 Občianskeho zákonníka zaoberal i otázkou či tento právny úkon je platný, teda či ho urobil ten, čo nemá spôsobilosť na právne úkony, tak ako to tvrdili žalobcovia.

I odvolací súd je toho názoru, že z výsledkov vykonaného dokazovania na základe dôkazov, ktoré predložili žalobcovia nebolo zistené, že by nebohý poručiteľ bol v čase podpísania darovacej zmluvy nespôsobilý na právne úkony. Teda žalobcovia z dôvodu, že nebolo možné vykonať znalecké dokazovanie, lebo tu existuje nedostatok dôkazných prostriedkov, konkrétne kompletná zdravotná dokumentácia právneho predchodcu žalobcov i žalovaného v 1.rade V. O., neunesli dôkazné bremeno vo veci, teda že zmluva je neplatná.

Súd správne vyvodil, že pokiaľ sa nepodarilo preukázať neplatnosť pôvodnej zmluvy, bolo namieste zamietnuť návrh aj vo vzťahu k ďalším nadobúdateľom, teda žalovaným v 2., 3., 4.a 5.rade.

K odvolacej námietke žalobcu v 1.rade, ktorý poukazuje na kľúčovú svedeckú výpoveď svedkyne Z., odvolací súd uvádza, že aj keď táto skutočne, tak ako to je prezentované v dôvodoch rozsudku na strane 4 potvrdila niektoré okolnosti, nehody žalovaného v 1.rade s otcom, teda V. O., z jej výpovede bolo zistené, že niekedy v roku 1999 v nemocnici jej hovorili spolupacienti na izbe, že tam bol notár a pracovníci notárstva, ktoré mali kričať na nebohého poručiteľa a z toho dôvodu mal byť úkon neplatný. Záver súdu prvého stupňa o tom, že darovacia zmluva bola robená v roku 2001 a nie v roku 1999 a nie pred notárom W. ale bola podpísaná Notárskym úradom JUDr. Čabru, zodpovedá pravidlám formálnej logiky a teda takýto dôkaz - svedecká výpoveď pani Z. nemôže byť hodnoverným dôkazom na to, že zmluva nebola robená slobodne. Takým dôkazom nemôžu byť ani čestné prehlásenia samostatne, pokiaľ svedkyňa bola vypočutá pred súdom.

V súvislosti s odvolacom námietkou žalobcu v 1.rade, že nebol prítomný na pojednávaní dňa 15.01.2014 odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že termín pojednávania, ktoré bolo odročené dňa 06.12.2013 zobral na vedomie tak on, ktorý bol prítomný na pojednávaní, ako aj jeho právna zástupkyňa. Bolo vecou žalobcu, že sa ďalšieho pojednávania ani on a ani jeho právna zástupkyňa nezúčastnili.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku I., ktorým súd návrh zamietol podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Neboli však dôvody pre potvrdenie rozsudku čo do výroku II. o trovách konania. Rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný z dôvodu, že vo výroku chyba ktorý z dvoch žalobcov je povinný uhradiť trovy konania. Zároveň sa súd prvého stupňa nezaoberal aplikáciou ust. § 150 O.s.p., pričom z odvolania

žalobcu vyplýva, že sú na jeho strane dôvody pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Konkrétne namieta, že trovy konania predstavujú 1/3 jeho dôchodku.

Uvedená skutočnosť vyplýva aj z uznesenia č.k. 3C/46/2009-181 zo dňa 10.06.2011, keď súd prvého stupňa priznal žalobcovi v 1.rade i žalobcovi v 2.rade oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v plnom rozsahu pre konanie na prvom stupni a odvolacie konanie. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.09.2011.

Preto odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku II. o trovách konania v zmysle ust. § 221 ods.1 O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods.2 O.s.p. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie

Úlohou súdu prvého stupňa sa bude riadne zaoberať povinnosťou úhrady trov konania zo strany neúspešných žalobcov v 1.a 2.rade vzhľadom k tomu, že boli oslobodení od platenia súdnych poplatkov v prvostupňovom i v odvolacom konaní, tak ako to uviedol odvolací súd vyššie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.